

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 860

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 22 september 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Dienstencheques - Onthaalouders in het werknemersstatuut

Onthaalouders doen dag na dag inspanningen om voor heel wat mensen de combinatie tussen werk en gezin mogelijk te maken door baby's en peuters op te vangen. Eigen aan hun job is dat ze die uitvoeren in de eigen gezinswoning. De kindjes spelen bijvoorbeeld in de woonkamer van de onthaalouder en slapen in de eigen slaapkamers, waar de onthaalouders of een van hun eigen kinderen zelf ook slapen. Er bestaat met andere woorden geen duidelijk onderscheid tussen ruimtes die worden gebruikt voor het uitvoeren van de job en privéruimtes. De onthaalouders gebruiken die ruimtes namelijk zowel voor hun activiteiten als onthaalouder, als privé. Gevolg hiervan is dat het voor thuiswerkende onthaalouders in het werknemersstatuut niet mogelijk is om dienstencheques aan te vragen en te gebruiken voor hulp in het huishouden. Een voorwaarde voor het correct gebruik van dienstencheques is immers dat ze enkel gebruikt mogen worden om activiteiten te vergoeden die in de privésfeer plaatsvinden.

In 2021 werkten het departement Werk en Sociale Economie en het agentschap Opgroeien een oplossing hieromtrent uit voor onthaalouders die werken in het sui-generisstatuut. Doordat de vergoeding die zij krijgen niet wordt beschouwd als loon en doordat ze geen kosten fiscaal kunnen inbrengen, werd het voor hen mogelijk gemaakt om dienstencheques te gebruiken om privéruimtes te laten poetsen, ook als daar kinderen worden opgevangen, zo legde de toenmalige minister uit in antwoord op mijn [vraag om uitleg](#) van 17 juni 2021.

Voor onthaalouders die werken als zelfstandige of die werken in het werknemersstatuut blijft het echter onmogelijk om dienstencheques te gebruiken voor de schoonmaak van de ruimtes waar kinderen worden opgevangen. Nochtans oefenen zij dezelfde job uit als onthaalouders in het sui-generisstatuut en is elke vorm van ondersteuning voor deze beroepsgroep meer dan welkom en aangewezen.

1. Kunnen er, gezien de duidelijke verschillen tussen onthaalouders en andere, zelfstandige beroepen, mogelijkheden gevonden worden om het ook onthaalouders die niet werken in het sui-generisstatuut toe te staan dienstencheques aan te wenden om hulp te krijgen bij het huishouden?
2. Als er een mogelijkheid bestaat om ook onthaalouders gebruik te laten maken van dienstencheques voor hulp bij het huishouden, bijvoorbeeld het poetsen van de woning, welke aanpassing van de regelgeving is daarvoor dan nodig? Op welke termijn kan dat gerealiseerd worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 860 van 22 september 2023

van **KATRIEN SCHRYVERS**

1. Enkele jaren geleden heeft mijn departement, met het departement opgroeien, reeds onderzocht of onthaalouders een beroep konden doen op het dienstenchequesysteem.

Dienstencheques kunnen echter louter gebruikt worden voor privé-behoeften, niet voor professionele ruimten te laten poetsen. Indien het systeem van dienstencheques zou worden open gesteld voor professionele doeleinden, kan dit strijdig zijn met de Europese regels rond staatsteun.

Kinderopvang is in beginsel ook een economische activiteit, zodat het systeem van dienstencheques, hier niet gebruikt kan worden.

Onthaalouders die werken in een volledig professioneel statuut als zelfstandige of als werknemer hebben daarenboven een belastbaar inkomen en kunnen beroepskosten aftrekken. Als men daarnaast ook dienstencheques zou kunnen gebruiken voor het poetsen van de professionele ruimtes spreken we van dubbele subsidiering.

Enkel voor onthaalouders onder het sui-generis statuut, zoals in uw vraag aangehaald, is het mogelijk om dienstencheques te gebruiken, omdat ze slechts een onkostenvergoeding ontvangen waardoor zij de schoonmaakkosten, niet in mindering kunnen brengen van hun inkomsten als onthaalouder. Onthaalouders met het sui-generis statuut werken ook altijd in de eigen woning in gezinsverband, waardoor dit gelijkloopt met het dienstenchequegebruik bij particulieren. Hierdoor blijft het een vorm van consumentensteun.

2. Het is niet mogelijk om alle onthaalhouders gebruik te laten maken van dienstencheques voor hulp bij het huishouden.